

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SÜRD.2025/242-4457
Konu: Temiz Sanayi Mutabakatı Devlet Yardımları Çerçevesi

Mersin, 14/08/2025

Sayın Üyemiz,

T.C. Ticaret Bakanlığı'nın yazısına atıfla, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'nden alınan bir yazıda, Avrupa Birliği'nin (AB) **“Temiz Sanayi Mutabakatı”** hedefleri doğrultusunda Avrupa Komisyonu tarafından oluşturulan **Devlet Yardımları Çerçevesi'ne (Clean Industrial Deal Accompanying State Aid Framework–CISAF)** ilişkin düzenlemenin, **4 Temmuz 2025 tarihli AB Resmî Gazetesi'nde yayımlandığı bildirilmektedir.**

Anılan düzenleme ile Üye Devletlerin belirli yatırım alanları ve hedefler kapsamında AB devlet yardımı kurallarıyla uyumlu şekilde destek mekanizmaları oluşturabilmelerine imkân tanınmakta; bu çerçevede, temiz sanayinin teşvik edilmesi amacıyla sunulan yardım programlarının Avrupa Komisyonu tarafından onaylanarak bireysel yardım uygulamalarının daha hızlı şekilde yürürlüğe girmesi sağlanmaktadır. 2022 yılından bu yana yürürlükte olan Geçici Kriz ve Geçiş Çerçevesi'nin (Temporary Crisis and Transition Framework) yerini alan CISAF'ın, 31 Aralık 2030 tarihine kadar geçerli olması ve bu sayede Üye Devletler ile işletmelere uzun vadeli öngörülebilirlik sağlaması öngörülmektedir. Bu bağlamda CISAF'ta aşağıdaki hususlar ön plana çıkmaktadır:

- Temiz enerji yayılımı için **“hızlı geçiş”** uygulaması: Yenilenebilir enerjiye ve düşük karbonlu yakıtlara yönelik destekleri içeren uygulama ile yenilenebilir enerji programlarının hızlı bir şekilde devreye alınabilmesini sağlamak amacıyla prosedürler basitleştirilmiştir. Mavi ve yeşil hidrojen gibi düşük karbonlu yakıtlar için sağlanan destek sayesinde, daha verimli veya uygun maliyetli çözümlerin henüz mümkün olmadığı, **“karbonsuzlaştırılması zor”** sektörlerdeki şirketlerin dönüşümü kolaylaştırılacaktır.
- Esneklik önlemleri ve kapasite mekanizmalarına ilişkin yeni kurallar: Üye Devletlere, rüzgar ve güneş enerjisi gibi kesintili yenilenebilir elektrik kaynaklarının, enerji arzına entegre edilmesini sağlayacak ek araçlar sunulmaktadır. Üye Devletlerin elektrik sağlayıcılarına yedek kapasiteyi korumaları için ödeme yaptığı **“hedef model”** kapasite mekanizmaları tanımlanmakta ve bu tasarımlar hızlı onay sürecine tabi olabilmektedir.
- Enerji yoğun kullanıcılar için elektrik maliyeti desteği: Üye Devletler, uluslararası ticarete açık ve üretim süreçlerinde yoğun şekilde elektriğe bağımlı sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere elektrik fiyat desteği sağlayabilecektir. Bu desteğin karşılığında şirketlerden karbonsuzlaşma yatırımları yapmaları istenecektir.
- Karbon azaltımı ve enerji verimliliğini artıran teknolojilere esnek destek mekanizması: Elektrifikasyon, hidrojen, biyokütle, karbon yakalama-kullanım-depolama gibi geniş bir karbon azaltımı teknolojileri yelpazesine destek verilmesine imkân tanınmaktadır. Bu çerçevede, 200 milyon Avro'ya kadar projeler için önceden belirlenmiş yardım miktarları, finansman açığı esas alınarak ya da rekabete dayalı teklif süreci yöntemleriyle destek sağlanabilecektir.

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SÜRD.2025/242-4457
Konu: Temiz Sanayi Mutabakatı Devlet Yardımları Çerçevesi

Mersin, 14/08/2025

- Temiz teknoloji üretimi için destek ile Net Sıfır Sanayi Yasası: Anılan Yasa ile belirlenen teknolojilere yönelik tüm üretim projeleri için destek programları, Avrupa dışına kayma riski taşıyan net sıfır teknoloji üretim projelerine bireysel destek ve temiz teknolojilerin üretimi için gerekli kritik hammaddelerin üretimi ve işlenmesine destek sağlanması, mevzuat kapsamına alınmıştır.

Öte yandan, Avrupa'nın farklı bölgeleri arasında uyumu sağlamak amacıyla, Üye Devletler bölgesel yardım haritalarında tanımlanan daha az gelişmiş bölgelerdeki projelere daha yüksek oranlı destek verebilecektir. İlâveten, Üye Devletlerin temiz teknoloji ürünlerine olan talebi teşvik etmek için vergi indirimi gibi destekler sağlamasına olanak tanınmaktadır.

Kamu ve özel yatırımların birlikte hareket etmesi gerekliliği göz önüne alınarak, Üye Devletlerin, çerçeve kapsamında yer alan projelere yönelik olarak, özel yatırımları riskten arındırmaya yönelik önlemler almasının önü açılmaktadır. Bu destek; uygun projeleri içeren bir portföyü yönetecek özel bir fona veya özel amaçlı bir kuruluşa sağlanacak sermaye, kredi ve/veya garanti şeklinde olabilecektir. Bu kapsamda, CISAF kapsamında verilecek destekler ve oranlarını gösterir liste Ek'te iletilmektedir.

Diğer yandan, yukarıda anılan CISAF kapsamındaki vergi düzenlemeleri doğrultusunda, Avrupa Komisyonu tarafından 2 Temmuz 2025 tarihinde vergi teşviklerine ilişkin bir tavsiye kararı yayımlanmıştır. Anılan tavsiye kararı çerçevesinde, TSM hedeflerine katkı sağlanmasını teminen vergi teşviklerinin tasarımı ve uygulanması süreçlerinde dikkate alınması gereken ortak yönlendirici ilkeler ortaya konulmakta olup, konuya ilişkin ayrıntılar aşağıda aktarılmaktadır. Komisyon tavsiye belgesinde yer verilen öneriler aşağıda özetlenmektedir:

- 1) Temiz teknolojilerde yeterli üretim kapasitesini ve sanayinin karbonsuzlaştırılmasını sağlamak için vergi kredileri: Üye Devletlere, nihai ürünler, ana özel bileşenler ve kritik hammaddeler için ilave üretim kapasitesi oluşturan yatırım projelerine yönelik olarak vergi kredisi şeklinde vergi indirimi sağlamaları tavsiye edilmektedir. Bu yardımların tutarının, yatırım projesinin belirlenen yardım bölgesi dışında gerçekleşmesi durumunda proje başına 150 milyon Avro'yu ve uygun maliyetlerin en fazla %15'ini aşmaması gerekmektedir. Eğer yatırım projesi belirli yardım bölgesinde gerçekleşiyorsa, yardım miktarı proje başına 200 milyon Avro veya 350 milyon Avro olabilir ve maliyetlerin en fazla %20'si veya %35'i oranında yardım sağlanabilir. Ayrıca, CISAF kapsamında, projeler KOBİ'ler tarafından yürütüldüğünde yardımlar artırılabilir.
- 2) Sera gazı emisyonlarını azaltan veya sanayi faaliyetlerinin enerji verimliliğini artıran yatırımlar için vergi avantajları: Özellikle İklim Yasası ile uyumlu kurumsal dönüşüm planlarını uygulayan ve açıklayan şirketlere yönelik, sera gazı emisyonlarını azaltan veya enerji verimliliğini artıran yatırımlar için vergi kredisi şeklinde vergi indirimi sağlanması tavsiye edilmektedir. Bu yardımların tutarının proje başına 200 milyon Avro'yu aşmaması,

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SÜRD.2025/242-4457
Konu: Temiz Sanayi Mutabakatı Devlet Yardımları Çerçevesi

Mersin, 14/08/2025

yardım yoğunluğunun ise yatırım türüne bağlı olarak %20 ile %60 arasında değişmesi öngörülmektedir. Ayrıca, CISAF kapsamında, projeler KOBİ'ler tarafından yürütüldüğünde yardımlar artırılabilir.

- 3) Dayanıklılığa katkıda bulunan yatırım projeleri için artırılmış vergi kredileri: Üye Devletlere, dayanıklılık politikası hedeflerini destekleyen yatırım projelerine yönelik olarak daha yüksek vergi kredileri sağlamaları tavsiye edilmektedir. Bu amaçla, olabilecek proje türleri şu şekilde sıralanmaktadır:
- Tek bir üçüncü ülkeye yüksek düzeyde bağımlı olan net sıfır nihai ürün ya da net sıfır ana özel bileşen üretimini amaçlayan yatırım projeleri;
 - Net Sıfır Sanayi Yasası (NZIA) kapsamında belirlenen stratejik projeler;
 - NZIA kapsamında Üye Devletler tarafından belirlenmiş bir net sıfır teknoloji hızlandırma vadisi içinde yer alan Yatırım projeleri;
 - İnovasyon Fonu tarafından olumlu değerlendirilmiş ve Strategic Technologies for Europe Platform (STEP) Tüzüğü kapsamında **"Egemenlik Mührü"** (Sovereignty Seal) ile ödüllendirilen projeler;
 - Kritik Ham maddeler Yasası uyarınca stratejik proje olarak tanımlanan yatırım projeleri.
- 4) Temiz teknoloji ekipmanlarına yönelik talebi desteklemek amacıyla vergi açısından tam ve anında giderleştirme dahil hızlandırılmış amortisman uygulaması: Üye Devletlere, temiz teknoloji ekipmanlarının satın alınması veya kiralanması için bir vergi dönemi içinde yapılan harcamaların hızlandırılmış amortisman yoluyla, tercihen tam ve anında giderleştirme şeklinde, vergisel olarak indirilebilmesine imkân tanımları tavsiye edilmiştir. Tam ve anında giderleştirme mümkün değilse, uygun maliyetlerin en az %30'unun edinme yılında gider olarak yazılabilesine olanak sağlanması söz konusu olacaktır. Bahse konu varlıkların yeni olması, uygulama şartlarından birisi olup, şirket filoları için sıfır emisyonlu araçların da hızlandırılmış amortisman kapsamına alınması mümkündür.
- 5) Dayanıklılığa katkıda bulunan temiz teknoloji ekipmanı edinimi için artırılmış hızlandırılmış amortisman: Üye Devletlere, dayanıklılığa katkı sağlayan temiz teknoloji ekipmanlarının satın alınması veya kiralanmasına ilişkin maliyetler için en geniş hızlandırılmış amortisman rejimini sağlamaları tavsiye edilmektedir.

Bu doğrultuda, Üye Devletlerin 31 Aralık 2025 tarihine kadar, Komisyon tavsiyelerinin uygulanmasına yönelik olarak yürürlüğe koydukları ya da duyurdukları önlemler ile hâlâ yürürlükte olan benzer önlemleri ve bunlardaki değişiklikleri Avrupa Komisyonu'na bildirmelerinin beklendiği belirtilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SÜRD.2025/242-4457
Konu: Temiz Sanayi Mutabakatı Devlet Yardımları Çerçevesi

Mersin, 14/08/2025

Dr. Canan AKTAN SARI

Genel Sekreter V.

Ek: CISAF Destek Listesi (7 Sayfa)

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL FOR COMPETITION

Policy and Strategy

State aid: case support and policy

Overview of support possibilities under the Clean Industrial Deal State aid Framework ('CISAF')

Sub-section/Support Measure			Aid limits			Bonus
			Competitive bidding	Administratively set		
				Max. aid intensity	Max. aid amount	
Section 4	4.1 Rollout of renewable energy	4.1.1 Investment aid schemes	Result of competitive bidding – <i>in some cases mandatory</i> (max 100 % of the total eligible costs)	45 % of eligible costs per supported project	N/A	20 % for small undertakings and 10 % for medium-sized undertakings

Disclaimer:

This is a working document drafted by the services of the European Commission for information purposes only and it does not express an official position of the Commission. In case of discrepancy with the CISAF the latter prevails.

Sub-section/Support Measure			Aid limits			Bonus
			Competitive bidding	Administratively set		
				Max. aid intensity	Max. aid amount	
		4.1.2 Direct price support schemes	Result of competitive bidding – <i>in some cases mandatory</i> (max 100 % of the total eligible costs)	N/A	Set to cover the eligible cost by: (i) the competent regulatory authority, or, (ii) the National Regulatory Authority (<i>for the production of electricity from renewable sources</i>). 	N/A
4.2 Low-carbon fuels	4.2.1 Investment aid schemes	Result of competitive bidding (max 100 % of the total eligible costs)	20 % of the eligible costs per supported project	N/A	20 % for small undertakings and 10 % for medium-sized undertakings	
	4.2.2. Direct price support schemes	Result of competitive bidding – <i>mandatory</i> (max 100 % of the total eligible costs)	N/A	N/A	N/A	

Sub-section/Support Measure		Aid limits			Bonus
		Competitive bidding	Administratively set		
			Max. aid intensity	Max. aid amount	
	4.3 Non-fossil flexibility support	Result of competitive bidding	N/A	N/A <i>support awarded according to the clearing price per unit of available flexible capacity per year</i>	N/A
	4.4 Aid for capacity mechanisms for a target model	Result of competitive bidding	N/A	N/A	N/A
	4.5 Temporary electricity price relief for energy-intensive users	N/A	N/A	Up to 50 % of the annual electricity consumption. Covers a reduction by 50 % of the yearly average wholesale market price in the bidding zone in which the beneficiary is connected Reductions must not result in a reduced price below 50 EUR/MWh for the eligible consumption Obligation to invest 50% of the aid amount into decarbonisation measures to reduce electricity system costs	10 % of the amount granted, for beneficiaries that allocate at least 75 % of this additional bonus on decarbonisation investments if at least 80 % of the total investment amount is spent on investments to increase flexibility of demand, including non-fossil back-up.

Sub-section/Support Measure			Aid limits			Bonus
			Competitive bidding	Administratively set		
				Max. aid intensity	Max. aid amount	
Section 5	5.3 Aid for the decarbonisation of industry		Result of competitive bidding (max 100 % of the total eligible costs)	60 % for investments enabling the use of hydrogen or hydrogen-derived fuels, where the share of renewable fuels of non-biological origin (RFNBOs) is at least 40 % 45 % for investments in the production of renewable energy, energy storage, investments in flexible electrification, investments in carbon capture equipment 35 % for investments enabling the use of low-carbon fuels; 20 % for investments in the production of low-carbon fuels; 30 % for all other technologies	Over 200 million (or 10% of total scheme budget): requirement to individually notify the funding gap assessment to the Commission For aid calculated as a funding gap, a claw-back must be put in place, if the aid exceeds 30 million per undertaking per project.	10 % for small undertakings and 5 % for medium-sized undertakings

Sub-section/Support Measure		Aid limits			Bonus
		Competitive bidding	Administratively set		
			Max. aid intensity	Max. aid amount	
Section 6	6.1 Investment aid schemes	N/A	Outside assisted areas: 15 % of the eligible costs	Outside assisted areas: 150 million per project	20% for small undertakings and 10% for medium-sized undertakings
			Assisted ‘c’ areas: 20 % of the eligible costs	Assisted ‘c’ areas: 200 million per project	
			Assisted ‘a’ areas: 35 % of the eligible costs	Assisted ‘a’ areas: 350 million per project	
	6.2 Ad hoc aid	N/A	N/A	The lower of either (i) matching aid ; or (ii) funding gap.	N/A

Sub-section/Support Measure		Aid limits			Bonus
		Competitive bidding	Administratively set		
			Max. aid intensity	Max. aid amount	
	6.3 Demand-support for clean technology equipment (Accelerated depreciation)	N/A	N/A	N/A	N/A
Section 7	Schemes to support specific Innovation Fund projects	Innovation Fund selection	For clean energy production and storage and for decarbonisation projects: option to apply aid intensities for decarbonisation (section 5.3.1) For clean tech manufacturing projects: option to apply intensities in section 6.1 or use alternative calculation methodology under Delegated Regulation (EU) 2019/856 capped at the following aid intensities: Outside assisted areas: 25 % of the eligible costs Assisted ‘c’ areas: 40 % ; of the eligible cost Assisted ‘a’ areas: 55% of the eligible costs.	Alternative calculation methodology for clean energy production and storage and for decarbonisation projects: - Funding gap, or, - For Sovereignty Seal projects not selected for funding: As laid down in the Delegated Regulation (EU) 2019/856 claw-back applies) For clean tech manufacturing projects: Outside assisted areas: 150 million per project Assisted ‘c’ areas: 200 million per project Assisted ‘a’ areas: 350 million per project	For clean tech manufacturing projects when using either aid intensities under section 6.1 or the alternative calculation methodology under Delegated Regulation (EU) 2019/856 capped at aid intensities in section 7: 20% for small undertakings and 10% for medium-sized undertakings

Sub-section/Support Measure		Aid limits			Bonus
		Competitive bidding	Administratively set		
			Max. aid intensity	Max. aid amount	
Section 8	Aid to reduce risks of private investments in renewable energy, industrial decarbonisation, clean technology manufacturing and energy infrastructure, or projects supporting the circular economy	N/A	N/A	N/A	N/A
				The maximum nominal amount of an investment per individual project cannot exceed 250 million	